

XV.

Koltó, szeptember 15. 1847.

Hát, amice, megházasodtam... remélem, nem veszed rossz neven, hogy amicézlek, amit, úgy hiszem, joggal teszek, mint táblabíró és házasság ember s e szerint filiszter primae classis. Úgy van amice, én megházasodtam! ... de nézd, ez a nyomorult flegmatikus tinta nem válik rózsaszínűvé e szónál, mely rózsaszínűbb a rózsánál. Épen ma egy hete, hogy a költői borostyánkoszorút lehúztam dicsugáros füleimről, akarom mondani fürteimről s helyébe házi-sipkát ültettem, s a lant helyett éktelen hosszuszáru pipát tartok kezemben, s oly füstöt ereszték, hogy már mind a kilenc múzsa megkehesedett s még Pegazusom is köhög tőle. Kedves öcsém Frigyes, te mint afféle nőtlen siheder nem tudhatod, de hidd el nekem, hogy így feleség oldalánál a pipafüst többet ér, mint egy egész bámuló világnak tömjénfüstje, kivált, ha olyan a feleség, mint ez az én kis barnácskám itt ... ah csak azért az egyért sajnálom, hogy feleségem, mert mint ilyet már nem szabad vagy legalább nem illik dicsérnem; pedig úgy szeretném dicsérni, mint tulajdon saját magamat.

Esküvőnk középkori regényességgel ment végbe, az erdői vár kápolnájában, korán reggel. Szerettünk volna én is, menyasszonyom is, helyhez és alkalomhoz illő komoly és ünnepélyes arcot ölteni, de sehogy sem sikerült, folyton mosolyogtunk egymásra, s ha én olyan szépen mosolyogtam, mint menyasszonyom, úgy esküszöm neked, hogy angyalt festő képíró előtt a legtokéletesebb mintául szolgálhattam volna. Amint az esküvési szertartásnak vége lett, rögtön kocsira ültünk és vágattunk ide Koltóra. Ez egy kis falu Kővár vidékén, a Láposvölgyben, Nagy-Bányától egy órányira délre. A táj olyan szép, mintha az én képzeletem után alkotta volna a természet. Hogyan jöttem én ide? kérdezed. Megfelelek rá. E falu egy barátom birtoka... ha Horváth Lázár volnék, kapnék az alkalmon, nevét kiírni, mert nagyúr; de nem teszem ezt, minthogy nem vagyok Horváth Lazi, hála a mennyei atyának. Barátom átengedte lakását, hogy itt töltsük a mézesheteket, s itt töltjük... már azt talán csak nem kérdezed, hogy boldogan-e vagy sem?

Utazásunk idáig elég rossz időben történt, de nézi is az ember házassága első napján, hogy milyen az idő? Egy kis kalandunk is volt az utban... Nagy-Bányán túl Misztótfaluban eltört egy kerekünk. Feleségem csak mosolyogta a bajt, de én dühösen dühödtem, s félre mentem, hogy feleségem ne halljon, és ott kedvem és rangom szerint kikáromkodtam magamat. Egyéb következése nem lett a dolognak, csak hogy itteni késedelem miatt másnap érthettünk Koltóra. Az éjet Nagy-Bányán töltöttük egy fogadóban... házasságom első éjét a fogadóban! nem hiába vagyok a csárdák költője.

Most pedig érdekel be ezzel a kevéssel, édes barátom, legjobb szándékom mellett sem írhatok többet, mert feleségem minduntalan a nyakamba borul, vagy én az övébe... ami mindegy; a vége csak az, hogy nem írhatok. Egyedül vagyunk, azért ölelkezünk... az a komisz tempó nincs meg bennünk, hogy mások előtt nyaljuk-faljuk egymást, mint rendszeren szokták a fiatal házasságok. Jaj be rút, jaj be cudar, piacra vinni a boldogságot!

Igaz, hazugság, amit tartanak közönségesen, hogy a házasságban megszűnik a szerelem. Én most is oly forrón, oly lángolóan szeretem feleségemet, mint hajdanában nőtlen koromban, pedig már egy hét múlva két hete lesz, hogy megházasodtam.